

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1740. usque ad annum 1742

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1787

VD18 90119649

§. 24. Caroli VI. gloriosissimi Imperatoris obitus & elogium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67882](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67882)

Sæc. XVIII. inde religionem conflare. Id tamen
 A. C. 1740. consilii haud immerito displicuit Catho-
 licis; verebantur enim, ne vel Armeni-
 cum in hoc regno divitiis ac numeris
 prævalerent, potiores partes hac in re
 obtinerent, vel Rex novam religionem
 ex cunctis Orientalium sectarum
 roribus confarcinatam omnibus suis
 colis velut religionem patriam præferre
 pturus esset. Verum, quod haud
 mere suspicabantur Catholici, non even-
 nerat, vel quia Kulicanum rationes
 manæ a religione vera palam appro-
 banda, & rejicienda Mahometana
 sterruissent, vel quod assiduo cum Tur-
 taris bello distentus, priusquam religio-
 nis reformandæ consilium effectui
 posset, septimo post anno Ispahani per
 fida manu in suo palatio trucidatus
 fuisset.

§. XXIV.

*Caroli VI. gloriosissimi Imperatoris
 obitus.*

Fatalis omnino hic annus fluxerat De-
 mui Austriacæ, imo & universo
 bi Christiano ob mortem Caroli VI. Im-
 peratoris invictissimi, qui die vigesima
 Octobris anno ætatis quinquagesimo
 quinto & uno Mense, Imperii vigesimo
 nono ex viscerum inflammatione & re-

trograda podagra cum summo totius Europæ luctu obiit, Imperator vere magnus, primisque annis Gallorum & Turcarum terror. Natus is erat die prima Octobris anni a reparata salute millesimi sexcentissimi octogesimi quinti Augustissimis Parentibus Leopoldo Cæsare & Eleonora Philippi Guilielmi Palatini Electoris Filia. Horum vigili cura in teneriori sua ætate jamjam virtutes magnas ac Catholico Principe dignas hausit, atque inter eas hæreditario quasi jure singularem in Deum Eucharisticum pietatem, ac in Beatam Virginem Superosque venerationem, quam cum omnium disciplinarum tam liberalium, quam militarium, ac sublimiorum scientiarum diversorumque idiomatum peritia tam felici nexu conjunxit, ut tametsi inter quatuor Fratres suos nascendi serie ultimus esset, primus tamen imperio natus videretur. Verum in præclaris hisce excelsæ indolis ac ingenii prærogativis primas sibi in Carolo vendicabat fides integra, ardens religionis Catholicæ conservandæ ac propagandæ studium, Templorum, Divinorumque mysteriorum cum debita majestate frequentatio, & singularis erga Unctos Domini reverentia. Non dum annum ætatis nonum agebat, cum jam a Carolo II. Hispaniarum Rege au-

Sæc. XVIII.
A. C. 1740.

rei

Sec. XVIII.

A. C. 1740.

rei velleris torque honoratus, & ab eodem in sui Successorem animo designatus Madritum venire rogaretur; demum vero anno Christi millesimo septingentesimo Hispania luctuoso fato Rege orbaretur, magna Procerum pars & universus populus non alium Successorem, quam Carolum alterum, ex eadem Augustissima prosapia ortum & dentissimis votis efflagitabat: Philippus autem Andium Duce vi testamenti clavum vocato universa ferme Europa diuturno eoque ardentissimo conflavit bello. Interim Carolus Viennæ & Romæ a Papa Hispaniæ Rex agnitus vixque annos octodecim natus per totam Germaniam alacriter properavit ac per procellosa & irata maria in Hollandiam, inde in Angliam ac denique in ultimas Lusitaniæ oras vela fecit tam horrenda tempestate jactatus, cunctis metu quasi exanimatis solus Carolus sibi jam tum præfagiente animo tanquam Cæsar, securus vehi videntur. Advenerat Ulyssiponem die nono Martii anno hujus sæculi quarto, quo invicta successionis jura publico scripto manifesta fecit: inde Lusitaniæ copiosus auctus, in ipsorum hostium conspectu in Cataloniæ fines penetravit, & die vigesima Julii biennio post Madriti in Monarchiæ Successorem renuntiatus

Barcinonam expugnavit, paulo post ta- Sæc. XVIII.
 men in eadem Urbe a fæderata hostium A.C. 1740.
 classe terra marique obseffus hæere
 coactus est: demum vero pulsa classe,
 ac terrestri exercitu in fugam acto vi-
 ctrices ad Leridam, Tortosam. Gerun-
 dam, totamque prope Hispaniam acies
 suas in triumphum circumduxit. Po-
 terat sane tunc, si unquam, Austriaca
 fieri Hispania, nisi per fortunæ incon-
 stantiam & Ductorum dissidia accidisset,
 ut maturi victoriarum fructus aut non
 colligerentur, aut collecti demum a-
 mitterentur. Interea temporis anno
 hujus sæculi undecimo Josephus Impe-
 rator die decima septima Aprilis vario-
 rum morbo Viennæ decessit, unde
 Carolus defuncti Frater non modo om-
 nium Provinciarum hæres nativitatis ju-
 re proclamatus est, sed etiam die secunda
 Septembris in Catalonia, quamvis ad-
 huc belligerans omnium S. R. Imperii
 Electorum (excepto Coloniensi & Ba-
 varo) suffragiis Imperator electus fuit.
 Igitur quinta postmodum die Barcinone
 solvens, ac suorum ferme humeris de-
 portatus die vigesima secunda Decem-
 bris Francofurti Cæsareo diademate &
 anni sequentis die vigesima tertia Maji
 Hungarico sceptro Posonii Rex exorna-
 tus est, Clemente XI. Papa auspiciatis-
 simam hanc electionem confirmante.

Hanc

Sæc. XVIII.

A. C. 1740.

Hanc etiam fausto omine subsequēbatur
 pax Badensis anno 1714. die septima
 Septembris conclusa. Verum haud
 diu Carolo ab armis cessare licuit; cum
 enim Turcæ Venetis plures Insulas &
 urbes, ipsamque Moream seu Pelopon-
 nesum eripuissent, Imperator missis ces-
 tum viginti quinque armatorum milia-
 bus, initoque cum Venetis fœdere con-
 tra juratos Christiani nominis hostes
 bellicam expeditionem Christiano Prin-
 cipe dignissimam suscepit, suisque
 piis præfecit plurium victoriarum
 roem Principem Eugenium Sabaudum
 Ducem, cui imperialis Baculi loco
 ream crucem cum hac epigraphe:
Jesus Christus Generalissimus, porrexit, et
 hortatus, ut peritissimi hujus Ducis
 Ducis directionem in hoc bello ex-
 sequeretur. Eugenius ergo in hoc
 hostem devicturus, suos raro Chris-
 tianæ fiduciæ exemplo in aciem educens
 die quinta Augusti ad Cailovidium
 Petro-varodinum Turcas ingenti clau-
 prosternit. Fructus tantæ victoriæ
 Temesvaria sesquisæculo & amplius
 immuni jugo oppressa, Panzova, Viena
 lanka, Belgradum plurimæque alie
 bes Cæsaris imperio gloriosissime re-
 tutæ. Postea Eugenius Ottomanos
 pacem ipsis non minus propudiosam
 quam noxiam compulit: erepta

Sæc. XVIII.

A. C. 1740.

dem per id temporis ab Hispanis Sardinia, & Siciliae regnum potenter invasum est, sic tamen, ut Cæsaris hostes in ejus leges per pacem a Victore expressam jurare cogentur. Tot victoriarum trophæis vix sesquianni decursu erectis clarus Cæsar de religione Catholica in Provincias recens partas invehenda sollicitus erat, eoque sine in Transylvania & Valachia novos Episcopatus erigi, & religionis dissidia a Protestantibus mota secundum leges Hungaricas tolli jussit: Domui vero suæ prospecturus, sanctionem Pragmaticam de futura successione a potissimis Europæ Principibus necnon ab Austriacis, Silesiis, Bohemis, Belgis, Hungaris & Transylvanis statibus acceptari & pro eadem sponderi curavit. Porro jam supra relatam, quam infausta forte bellum in Hungaria contra Turcas anno hujus sæculi trigesimo octavo gestum fuerit, unice suorum vel ignavia vel perfidia propudiosam pacem accelerante: inde piissimus Cæsar ob rei Catholicæ detrimentum tam immenso animi moerore afficiebatur, ut a fatali hoc momento haud amplius lætitiâ spirare videretur, ac demum Halbthurnii venatoria æde post brevem admodum infirmitatem mira æquanimitate & constantia inter continuas preces animam

Hist. Eccles. Tom. LXXVII. S Crea-

Sæc. XVIII.

A. C. 1740.

Creatori suo redderet. Princeps enim quem jure meritissimo magnum univ-
 sus Orbis deprædicabat, quemque
 stitia, clementia, magnanimitas, ali-
 que animi dotes maximis Imperatoribus
 comprobabant. Enimvero si singulis
 quibus gloriosissimus hic Imperator
 fulsit, virtutes recensere vellem, ultra
 debitos fines excederet relatio, pauca
 tamen ex plurimis potius delibare, quam
 extollere æquitas postulat. Enim
 præprimis solita pietate in Deum, quo
 corde, oculis ac manibus ad cælum
 vatis genuflexus tam in Templo quam
 in suo cubiculo adoravit, præcipue
 ro inter Missæ sacrificium, cui a de-
 bus Sacellanis suis peracto quotidie
 terfuit, humillimos ac ardentissimos
 sectus effudit: conscientiam quoque
 suam sacra exomologesi bis in quoque
 Mense expiabat, ac toties animam
 Divino Epulo inter tenerrimas lacrimas
 ac pia suspiria resciciens Dominicæ
 sionis mysteria non raro per plures
 horas pia contemplatione recollere
 fuetus erat: Filialem insuper more
 friaco venerabundus Orbis in Car-
 vidit & admiratus est venerationem
 ga B. Virginem ac Deiparam, cui
 potentissimo patrocínio se suaque regni
 & subditos impense commendavit, &
 stivosque Ejusdem dies maxima solen-
 nitas

Sæc. XVIII.
A. C. 1740.

nitare ac devotione celebrari voluit; nec remissior erat ipsius cultus erga sanctos Cælites, inter quos S. Josephum totius Austriæ Patronum elegit, atque in ejus honorem affabre elaboratam statuam velut perpetuum gratitudinis suæ monumentum erigi curavit: denique imperiali decreto die vigesima secunda Aprilis an. 1729. S. Joannem a Cruce sui ac Augustissimæ suæ Familiæ Patronum nuncupavit, eumque inter Tutelares Civitatis Mantuanæ totiusque Ducatus Protectores numerandum decrevit: quæ augusta vota postmodum Benedictus XIII. Papa Apostolicis literis Romæ die 13. Augusti confirmavit, & Serenissimus Princeps Philippus Hasso-Darmstadianns Urbis statusque Gubernator hanc solemnitatem ex Cæsaris mandato ad diem duodecimam Decembris indixit, ingentique pompa & confluentibus pene innumeris deinceps quotannis celebrari jussit. Exstat quoque magnificum Cæsareæ pietatis specimen Templum S. Carolo Borromæo dicatum, & ob urbem a peste liberatam erectum. At vero de ejus liberalitate vere regia erga pauperes tam multa tamque magna sunt, ut eam hodieum vel ipsa saxa & lapides celebrent: testes sunt quam plurimæ piæ fundationes, Nosocomia, Orphanotrophia, Va-

S 2

leta-

Sæc. XVIII.
A.C. 1740.

letudinaria, Leprosodochia &c. in quibus multa infirmorum, pauperum & miserabilium millia largiter quotidie curantur, a Carolo dotata, & partim recens erecta, partim aucta, aut restituta: testantur tot seminaria, tot scholæ Cæsaris munificentia apertæ, ut juvenes derelicti, pauperes, suis Parentibus orbati in fidei præceptis liberalibus disciplinis instituerentur.

Quantus sane fidei cultor ac defensor fuerit Carolus, argumento esse poterit, difficillimis per Austriam & Hungariam temporibus orthodoxa religio ab eo constanter contra sectarios vindicata: cum enim Protestantes Rysvicensis clausulam abrogari, seque in Hungaria ultra permisos terminos extendere novasque Ecclesias erigere machinarentur, invicto pectore ita eorum consiliis obstitit, ut tamen, ne æquitas derideretur, eorum querelas discutere, quod justum esset, decerni juberet: omnium etiam hostium testimonio celebratur Carolus, quod æquali in subditos & externos favore causas amplecti consueverit, parique æquitatis lance accedere solitus fuisset, caute veritus, ne ad immeritos pæna, aut ad indignos spectarent præmia. Quare non raro dicere auditus est, *tam vere, quam Carolus*

vocor, *jus suum unicuique fiat*; paucis quoque ante obitum horis magna conscientiae fiducia testatus est, se non recordari, quod vel uni sciens volensque injuriam fecerit. Valuit praeterea ad tot tantasque virtutes inculcata morum integritas, divini judicii metus & praesertim per totam vitam illibate conservata castitas, cujus splendorem vel minima incontinentiae macula contaminatum fuisse, hucusque nequidem impudentissimi calumniatores asserere ausi sunt.

Nec oblivisci decet singularis benevolentiae, qua, aliunde aditu facilis, imprimis Eruditos Viros fovebat, eorumque consuetudine mirifice delectabatur; cum enim ipsemet non modo omnium Europaeis familiarium linguarum peritia excelleret, sed insuper politioribus literis ac praecipue Historiae Ecclesiasticae notitia probe excultus esset, ad rei literariae incrementum Viennae locupletissimam erexit Bibliothecam, necnon ad emendandas artes & scientias ubique ingenio ac eruditione clarissimos Viros conquirit, largisque praemiis ad doctissimas lucubrationes animavit. Id testificantur Antverpiani Historiographi, quorum vastissimum opus de actis Sanctorum Carolus Augustus

Saec. XVIII.
A.C. 1740.

Sæc. XVIII. gustissimus Mæcenas amplissimis sub-
 A. C. 1740. diis & clementissima munificentia libe-
 ralissime promovit. Quid plura! vixit
 & obiit vere *Imperator*, de quo sine om-
 ni assentationis vel præfidentie suspi-
 cione id, quod S. Ambrosius de Theo-
 dosio Imp. dixit, affirmare ausim: *Ab-*
solutus dubio certamine, fruitur nunc
augustæ memoriæ (Carolus) luce perpetua
tranquillitate diuturna, & pro iis, qui
in hoc gessit corpore, remunerationis
vincæ fructus gratulatur. Ergo quia
lexit augustæ memoriæ (Carolus) De-
um Deum suum, meruit Sanctorum
sortia.

§. XXV.

Alii Principes atque illustres hoc anno
denati.

Invicissimi hujus Cæsaris obitum pro-
 venerat inter Principes Ecclesiæ
 cos Joannes Franciscus ex antiquissima
 L. B. Schenk de Stauffenberg familia ce-
 tus, primo Constantiensis, postmodum
 Episcopus Augustanus, cujus Ecclesiæ
 jam anno hujus sæculi decimo quarto
 Coadjutor datus erat. Hic die decimo
 octava Februarii anno Christi supra mil-
 lesimum septingentesimo quinquagesimo
 octavo natus, ab illustrissimis suis Pa-
 rentibus Joanne Jacobo & Maria de
 We